

Trygg etablering i eid bolig

Avdelingsdirektør

Marit Hubak

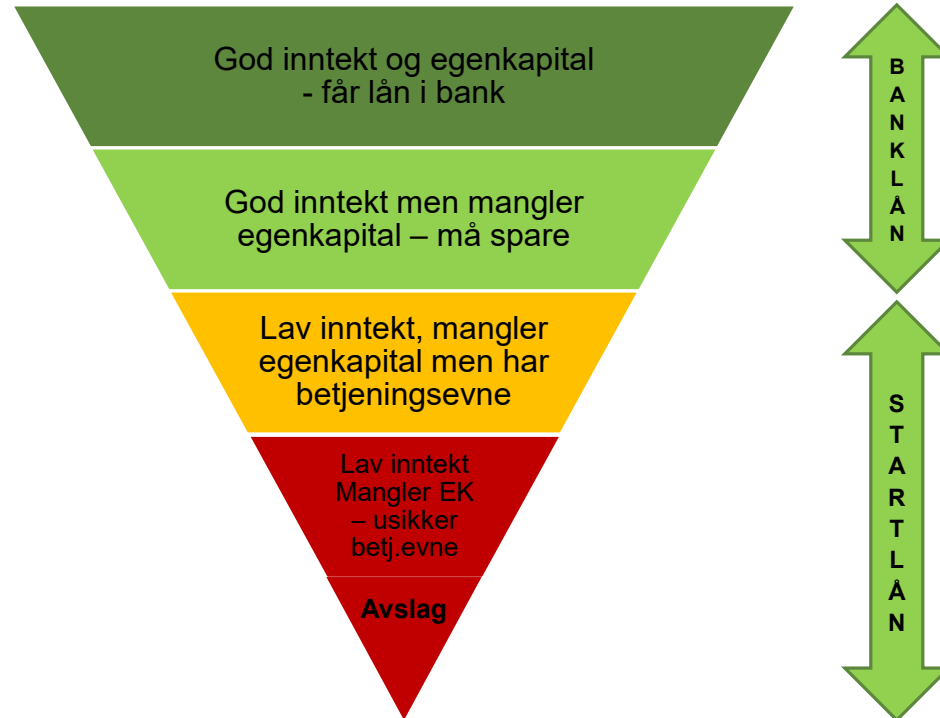
18. september 2019

Alle skal bo trygt og godt

1. Startlån – et viktig verktøy for kommunen
2. Strategier – et skritt videre
3. Bosituasjon – leie og eie
4. Statistikk – et blick på Møre og Romsdal

1. Startlån – et viktig verktøy for kommunen
2. Strategier – et skritt videre
3. Bosituasjon – leie og eie
4. Statistikk – et blick på Møre og Romsdal

Hva er startlån?

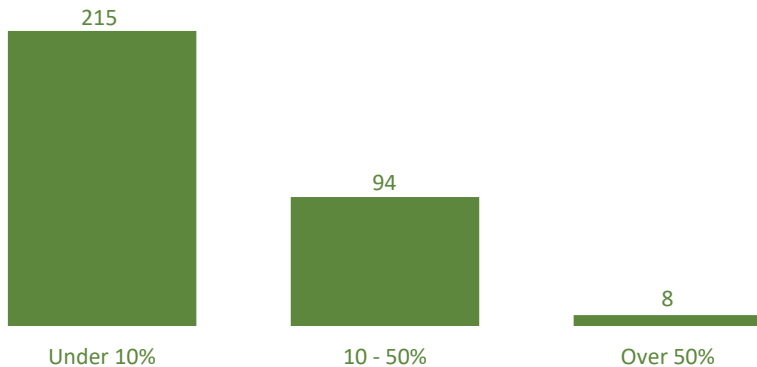

Formålet med ordningen

Formålet med ordningen er at det skal bidra til gode løsninger for personer/husstander som er langvarig vanskeligstilt på boligmarkedet og barnefamilier, slik at disse kan få et trygt og godt boforhold.

MEN, er **POTENSIALET** til startlånet hentet ut?

Sylene viser i hvilken grad kommunene bruker fastrente ifbm startlån

Tilskudd til etablering

- Bidra til å redusere låneutgiftene slik at husstanden oppnår betjeningsevne
- Redusere behovet for forsikring mot fremtidige renteøkninger
- Reduserer risiko for tap

1. Startlån – et viktig verktøy for kommunen
2. Strategier – et skritt videre
3. Bosituasjon – leie og eie
4. Statistikk – et blick på Møre og Romsdal

Individuell tilnærming leie til eie – ulike behov/ulike løsninger

Har betalingsevne
- kan kjøpe nå

Tilnærming:

Kjøper nå
med startlån

Har behov for:

Informasjon

Har betalingsevne
- må ha støtte til å bli
trygg på å velge kjøp

Tilnærming:

Motiveres til kjøp
tilbud om startlån

Har behov for:

Råd og veiledning.
Støtte i prosessen

Mangler betalings-
evne - må øke inntekt
eller nedbetale gjeld

Tilnærming:

Motiveres til tiltak
startlån til kjøp
senere

Har behov for:

Økonomisk
tilrettelegging

Trenger hjelp til å
komme i arbeid og få
kontroll på liv og
økonomi - stabilisere
bosituasjon

Tilnærming:

Leie før eie
med opsjon på kjøp
etter avtalt periode

Har behov for:

Kontrakt med
mulighet for kjøp -
oppfølging

Barnefamilie med
behov for stabil bolig
raskt. Hjelp og støtte til
å komme i jobb og bli
økonomisk selvhjulpne

Tilnærming:

Eie først
med støtte og
oppfølging

Har behov for:

Hjelp til kjøp
Tiltak for arbeid eller
utdanning med mer

1. Startlån – et viktig verktøy for kommunen
2. Strategier – et skritt videre
3. Bosituasjon – leie og eie
4. Statistikk – et blick på Møre og Romsdal

Hvorfor skal flere barnefamilier eie bolig?

Eie bolig

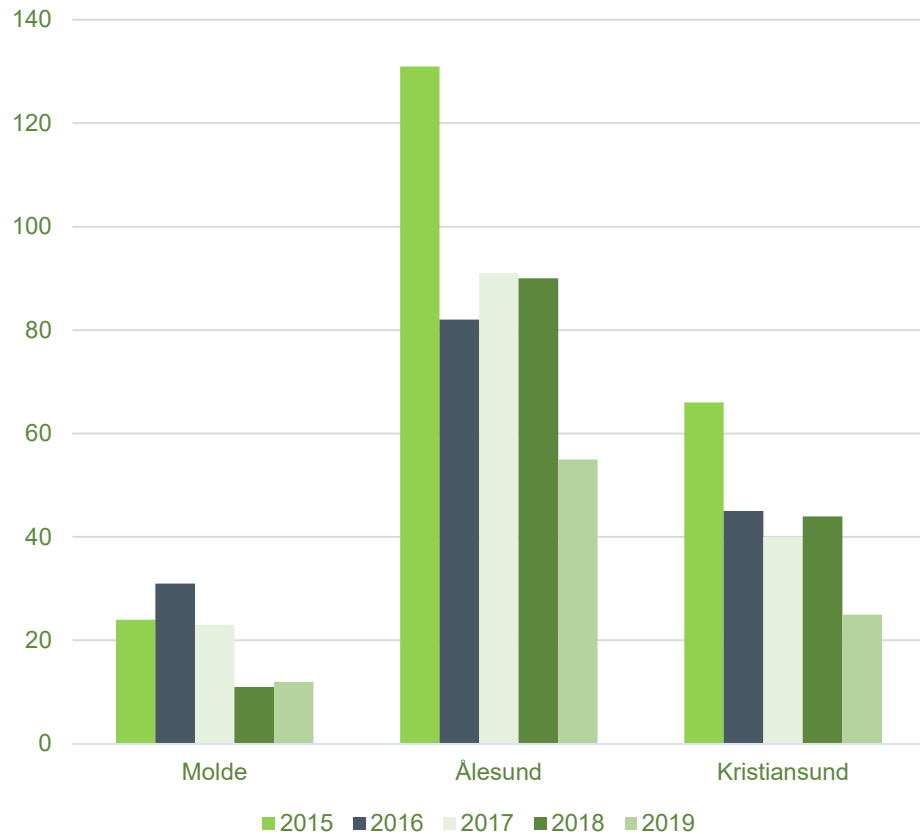

1. Startlån – et viktig verktøy for kommunen
2. Strategier – et skritt videre
3. Bosituasjon – leie og eie
4. Statistikk – et blick på Møre og Romsdal

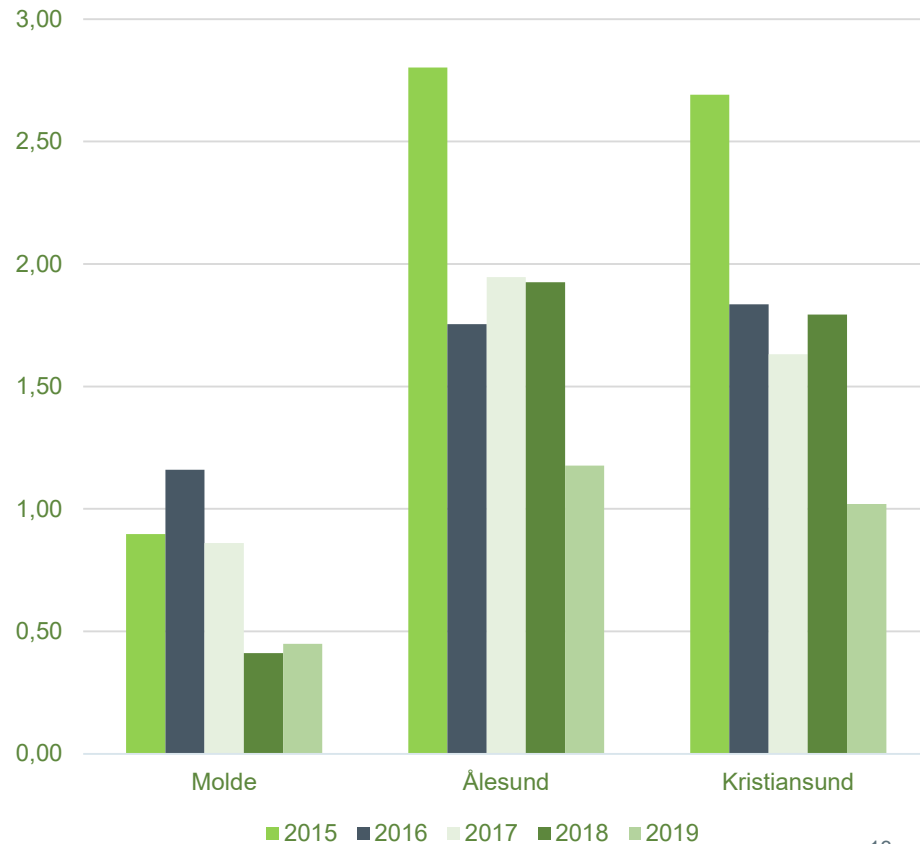
Prosentfordeling av utbetalte startlån ifht barnefamilier siste 5 år

Antall utbetalte startlånssaker siste 5 år

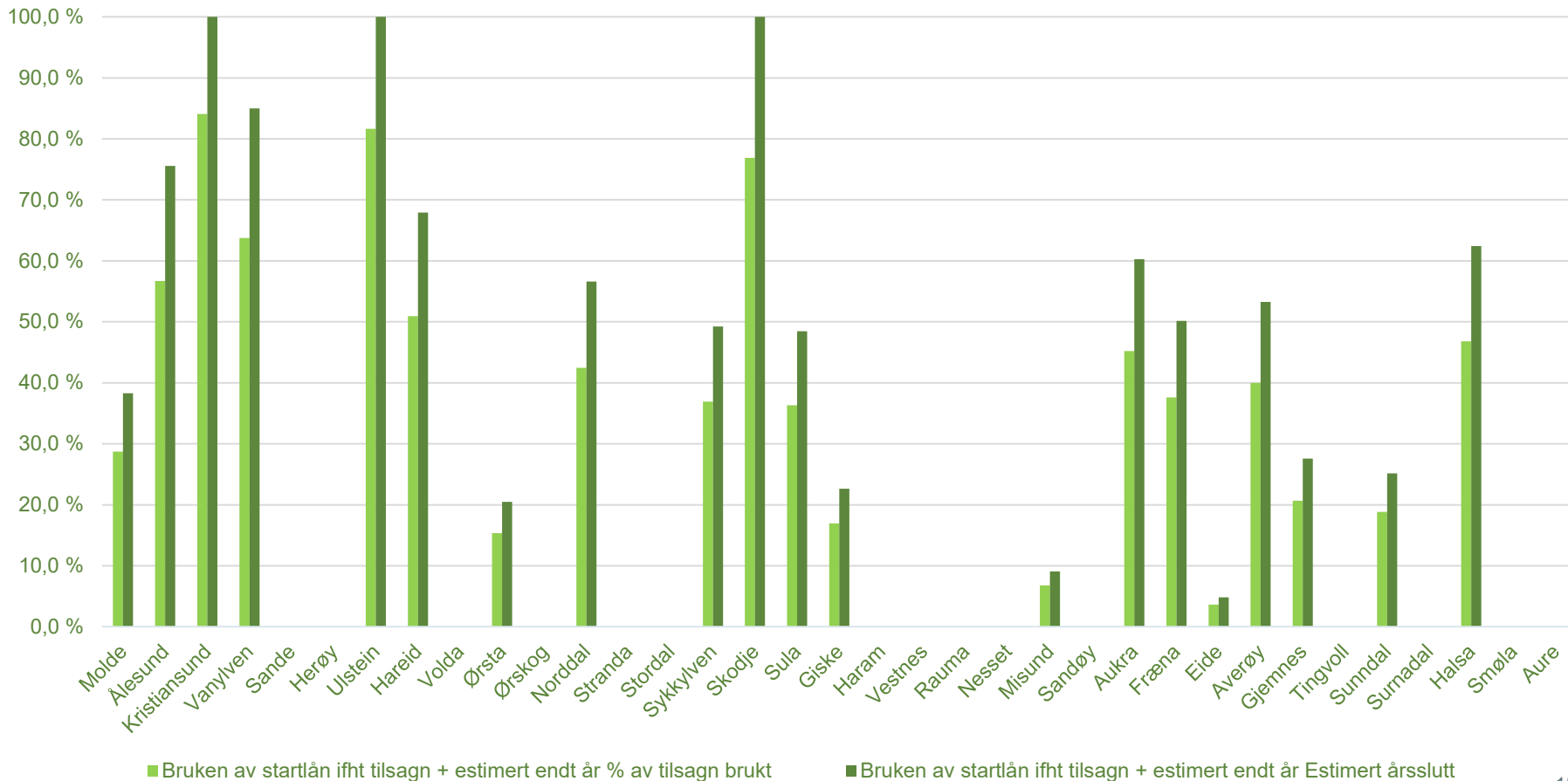
Antall utbetalte startlånssaker pr. 1000 innbygger siste 5 år

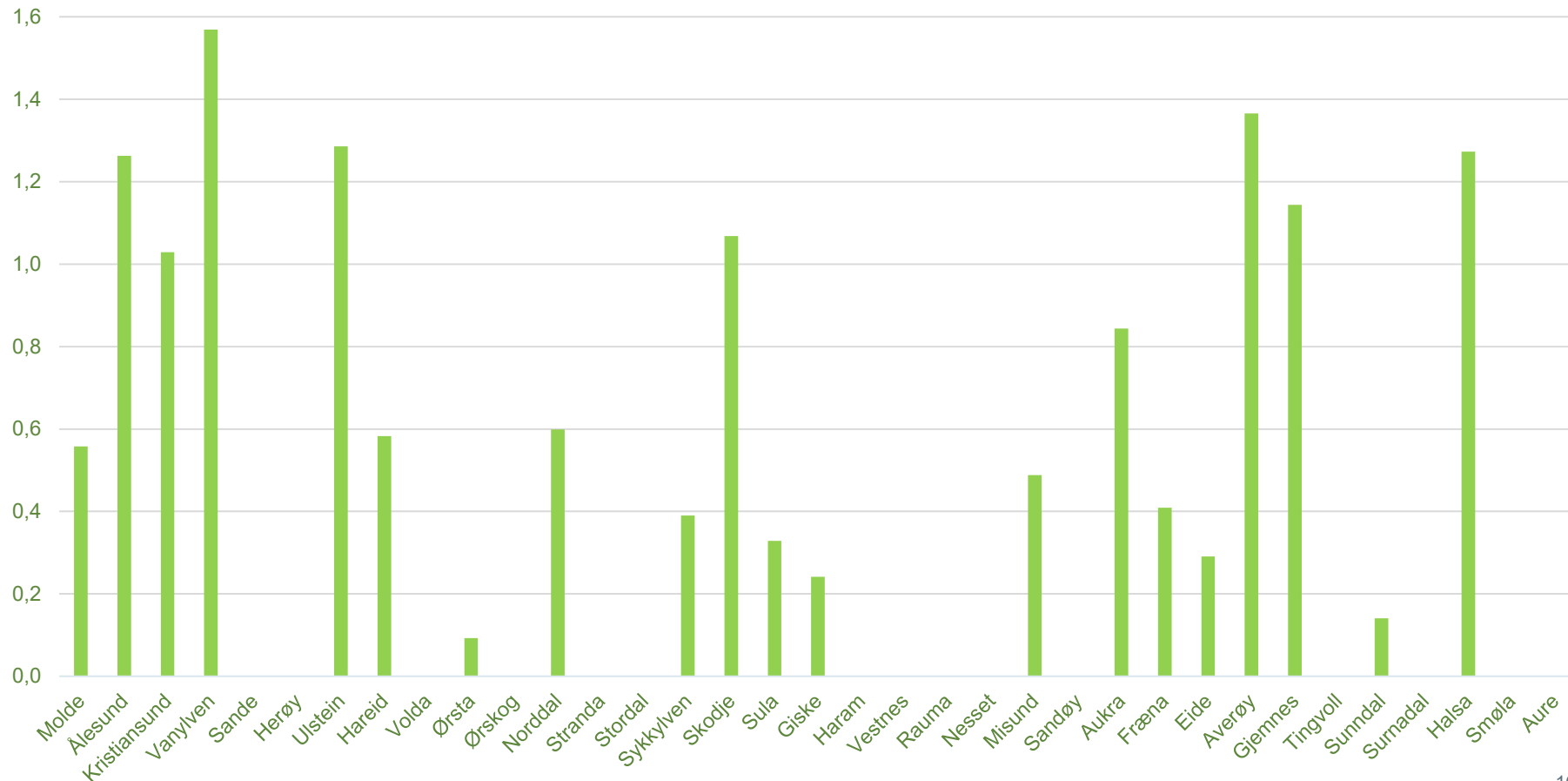
Prosentfordeling av utbetalte startlånssaker fra kommunale utleiebolig siste 5 år

Bruken av startlån 2019

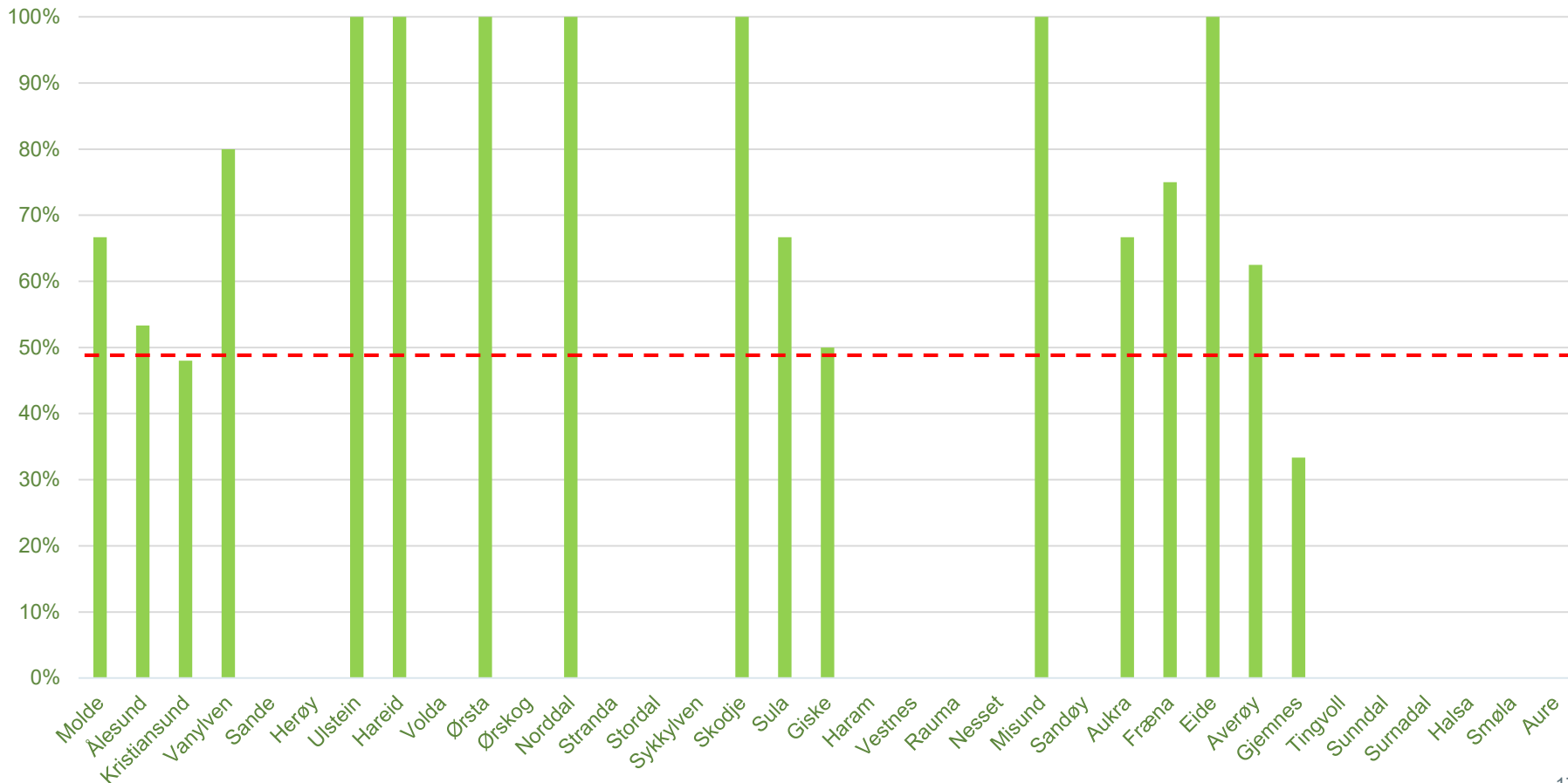

Antall utbetalte startlånssaker pr. 1000 innbyggere i 2019

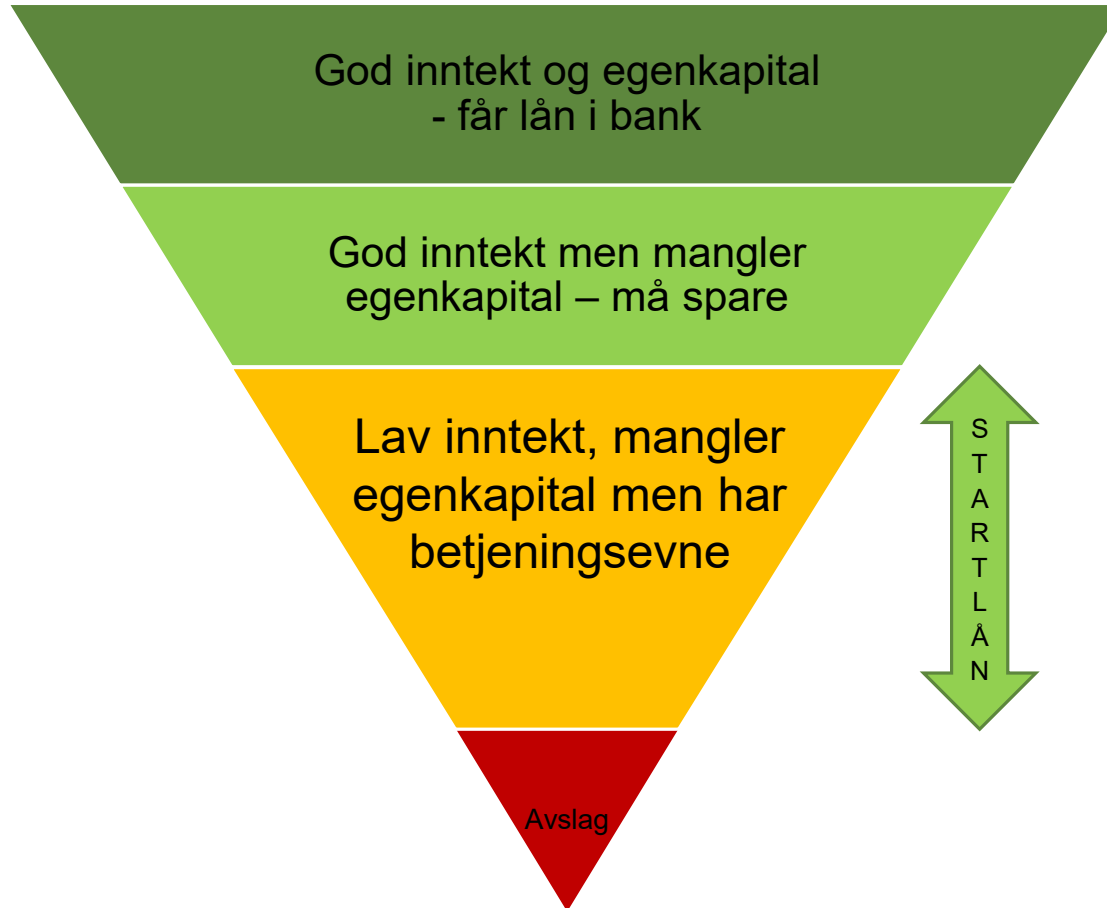

Prosentfordeling av antall utbetalte startlånsaker ifht barnefamilier i 2019

Avslutningsvis....

Enslige mindreårige – hva er situasjonen for bo- og tjenestetilbudet i midt-norske kommuner ?

Oppsummert fra Questback til 21 kommuner

- ▶ **Undersøkelsen ble sendt ut i juni til 21 kommuner i Midt-Norge**
  - Kriterium: Bosatt 5 eller flere enslige mindreårige
  - 17 av 21 kommuner ønsker samling – status og erfaringsdeling

- ▶ **Formål med undersøkelsen**
  - Få formasjon om status på EM-arbeidet i kommunene
  - Ønske/behov for samling med stat, fylkeskommune og kommune

- ▶ **Status**
  - De fleste kommuner følger opp bosatte EM som EM fram til 20 år – noen lengre
  - De aller fleste EM per i dag er i VGS, Grunnskole eller voksenopplæring/norsk kurs, dette gjenspeiles også i de viktigste samarbeidspartnerne for kvalifisering og/eller oppfølging for kommunene
  - Mange kommuner har lagt ned, planlegger å legge ned bo- og tjenestetilbud til denne gruppen

Bakgrunnsinformasjon

enslige mindreårige i kommunene totalt: 439

Husbanken

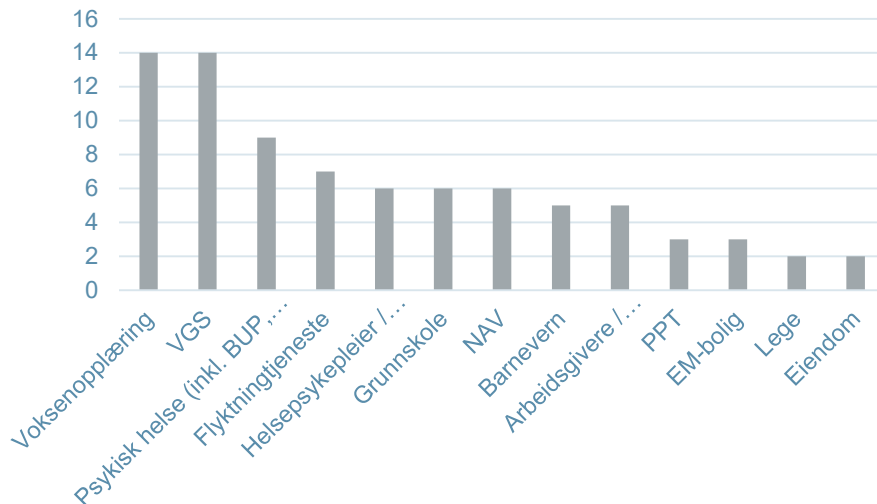

IMDi

kommune	0-14 år		15-17 år		18-19 år		20-23 år	
	0-14 år Totalt	0-14 år EM-oppf.	15-17 år totalt	15-17 år EM-oppf.	18-19 år totalt	18-19 år EM-oppf.	20-23 år totalt	20-23 år EM-oppf.
Inderøy			3	3	3	3		
Ålesund	2	2	6	6	10	10	17	11
Molde	1	1	0	0	13	13	10	4
Ørsta	0		5	5	4	4	9	4
Stjørdal	0	0	2	0	12	11	18	18
Melhus	1		4		0		0	
Grong	0		4	4	5	5	12	4
Kristiansund	0	0	0	0	3	3	3	3
Aukra	2	2	5	5	3	3		
Aure	1	1	1	1	4	4	4	4
Surnadal							3	0
Vanylven					2	2	9	5
Steinkjer	0		1		8	8	8	5
Orkdal			5	4	4	4	7	6
Levanger	2	0	2	2	10	10	17	9
Trondheim		4		16	97	95	75	68
Volda	0	0	0	0	9	9	5	5
Namsos			1	1	7	6		
	9	10	39	47	194	190	197	146

Samarbeidspartnere

I tillegg nevnes i fritekstfelt: Politi, habiliteringstjeneste, ressurstjeneste, oppfølgingstjeneste, frivillighet, fylkeskommune, Bufetat, verger, opplæringskontor

Hvor i kvalifiseringsløpet er EM?

Kommune	Grunnskole	VGS	NAV	Lærling	Høyere utd.	Annet	Jobb	VO/Norsk
Inderøy		6						
Ålesund	12	7	1	5	2	2		
Molde	4	9		1		2	6	
Ørsta		11	1	5		1		
Melhus	2	3						
Grong	9	6					1	5
Aukra	2	7						1
Aure		10						
Surnadal	2						1	
Vanylven	3	7	1				1	
Steinkjer		9	1					1
Trondheim	10	67				4		102
Namsos	1	6						1
Totalt	45	148	4	11	2	9	9	110

- Stor andel i VGS
- Mange i grunnskole, voksenopplæring, eller norskopplæring.
- Ellers lærlinger, jobb og annet.

NB. Ikke fullstendige tall.

439 ungdommer i regionen

Dagens situasjon

▶ **Avvikling:**

- ▶ Bofellesskap legges ned i svært mange kommuner
- ▶ Baser, miljøterapeuter, EM-team ol. avvikles/reduseres
- ▶ Mange bofellesskap og institusjoner, 17 i tallet - er allerede avviklet

▶ **Oppfølging av EM fra avviklede tiltak**

- ▶ Oppfølging/bistand fra innvandrер/flyktningetjeneste
  - ▶ Hybel, egne boliger, bistand til å skaffe bolig
  - ▶ Noen vil få oppfølging av barnevern til 18 år, andre kommuner tilbyr ettervern til 23 år. Ser ut til at mange setter grensa ved 20 år.
  - ▶ Oppfølging «ute» tar av ressurser på bofellesskapene
-
- ▶ Lite samarbeid med andre kommuner knyttet til avvikling og oppfølging av EM
  - ▶ Majoriteten av kommunene kan opprettholde tiltak 1-3 år til. Mange planlegger avvikling i 2020.
  - ▶ Flere melder om lite vilje til å bosette/øke kapasitet ved framtidig behov, noen er parat
  - ▶ Kompetansen beholdes til en viss grad i kommunen, men mye kompetanse søker seg også bort

Konklusjoner/plan

Mål:

- Forebygge for en sårbar gruppe – gjennom læring og erfaringsdeling mellom kommuner, fylkeskommune og stat

- ▶ **Tid og sted:**
  - ▶ 5. november for Trøndelag (på Stjørdal/Værnes evt. Steinkjer)
  - ▶ **7. november for Møre og Romsdal (Ålesund) - 9 kommuner**

- ▶ **Foreløpige tema** (med utgangspunkt i situasjonsbeskrivelse fra undersøkelsen)
  - ▶ VGS/Skole, lærlingeplasser, helse
  - ▶ Samhandling og samordning; barnefaglig og flyktningefaglig kompetanse
  - ▶ Bruk av frivillig sektor
  - ▶ Boligkarriere

- ▶ **Deltakere**
  - ▶ Bredde og relevans etter ansvarsområder

Takk for meg